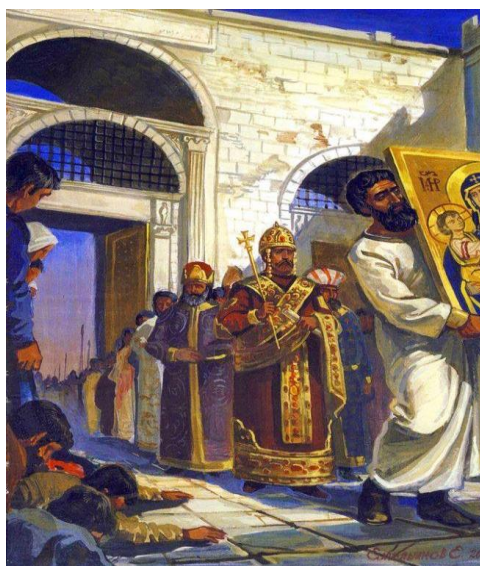

Παρατηρώ τις εικόνες του Σχολικού Βιβλίου και μελετώ τις πηγές

1. Ο Μιχαήλ Η΄, ο Παλαιολόγος, στέφθηκε αυτοκράτορας και στην Αγία Σοφία.

Ο Μιχαήλ Η΄ Παλαιολόγος ήταν ο ιδρυτής της δυναστείας των Παλαιολόγων και αυτοκράτορας της Νίκαιας. Μετά την ανάκτηση της Πόλης από τους Φράγκους το 1261 στέφθηκε αυτοκράτορας στην Αγία Σοφία και κατάφερε να ελευθερώσει πολλά ακόμη κατακτημένα εδάφη.

Η είσοδος του Μιχαήλ Παλαιολόγου στη Βασιλεύουσα.

Η Γνώση με τρόπο απλό και κατανοητό!

2. Σχέδιο της Κωνσταντινούπολης κατά το 15ο αιώνα. Διακρίνονται τα τείχη, ο Κεράτιος κόλπος και ο Γαλατάς, όπου είχαν εγκατασταθεί Βενετοί και Γενουάτες. (Φλωρεντία, Λαυρεντιανή Βιβλιοθήκη).

Παρατηρώντας την παραπάνω εικόνα, βλέπουμε πως η Κωνσταντινούπολη περιβαλλόταν από ψηλά και πυκνά τείχη τα οποία φάνταζαν απόρθητα. Τα τείχη περιβάλλονταν από θάλασσα και στον Γαλατά είχαν εγκατασταθεί οι Βενετοί και οι Γενουάτες που ασχολούνταν με το εμπόριο.

Η Γνώση με τρόπο απλό και κατανοητό!

3. Στην Πόλη από το κρυφό πέρασμα

«Ο στρατηγός Αλέξιος Στρατηγόπουλος καιρό πολύ προσπαθούσε να βρει τρόπο να μπει στη βασιλεύουσα. Βλέποντας όμως τα απόρθητα τείχη που ορθώνονταν μπροστά του είχε απογοητευτεί. Ένα πρωινό οι στρατιώτες του έφεραν στη σκηνή του ένα γέροντα, που βρέθηκε ξαφνικά μπροστά τους έξω από τα τείχη. Τότε ο στρατηγός τον πήρε παράμερα και τον ρώτησε:

- Ποιος είσαι; Από πού έρχεσαι και πού πας;
- Από την Πόλη έρχομαι, άρχοντά μου, και πάω εδώ κοντά στα περιβόλια μου.
- Δε λες την αλήθεια. Αφού είναι ακόμη νύχτα, πώς σε άφησαν οι φύλακες να βγεις από τα τείχη;
- Είναι μια κρυφή τρύπα κάτω από τα τείχη, άρχοντά μου, που κανένας άλλος δεν την ξέρει, εκτός από μένα. Εγώ την ξέρω από παλιά. Και, όταν θέλω, μπαίνω-βγαίνω απ' αυτή στην Πόλη χωρίς να με δει κανείς.

Ο Στρατηγόπουλος χάρηκε πολύ. Του έταξε δώρα και τιμές αν του έδειχνε το κρυφό πέρασμα και κατάφερε κι αυτός να μπει στην Πόλη. Ο γέροντας, που κατάλαβε με ποιον είχε να κάμει, δέχτηκε με χαρά να πει το μυστικό και χωρίς δώρα. Οδήγησε το στρατηγό κοντά στα τείχη και του έδειξε το κρυφό πέρασμα. Την άλλη μέρα η Πόλη ήταν ξανά στα χέρια των Βυζαντινών».

Γ. Φραντζής (Βυζαντινός χρονογράφος)

Στο παραπάνω παράθεμα περιγράφεται ο τρόπος με τον οποίο ο στρατηγός του Μιχαήλ Η' Παλαιολόγου, ο Αλέξιος Στρατηγόπουλος, κατάφερε να περάσει τα απόρθητα τείχη της Κωνσταντινούπολης και να την ανακτήσει. Ειδικότερα, όπως αναφέρεται και στο μάθημα με βοήθό του την τύχη κατάφερε να βρει ένα κρυφό πέρασμα κάτω από τα τείχη και χωρίς καμία αντίσταση να ξαναπάρει την Πόλη από τους Φράγκους. Ένας γέροντας, έδωσε την πληροφορία στον στρατηγό πως υπάρχει το κρυφό αυτό πέρασμα και μάλιστα χωρίς κανένα αντάλλαγμα, γεγονός που φανερώνει τη λαχτάρα των Βυζαντινών να ελευθερωθούν από τους Φράγκους που είχαν προκαλέσει λεηλασίες και αδιαφορούσαν για την πόλη τους.

Η Γνώση με τρόπο απλό και κατανοητό!

4. Ο ελευθερωτής αυτοκράτορας της Πόλης γράφει:

«Η Κωνσταντινούπολη, η Ακρόπολη του κόσμου, η αυτοκρατορική πρωτεύουσα των Ρωμαίων, η οποία σύμφωνα με το θέλημα του Θεού βρισκόταν στα χέρια των Λατίνων, ήρθε και πάλι στην εξουσία των Ρωμαίων. Τούτο ήταν θέλημα Θεού να συμβεί από εμένα».

A. A. Βασίλειφ, Ιστορία της Βυζαντινής αυτοκρατορίας

Σύμφωνα με το παραπάνω παράθεμα, ο Μιχαήλ Η' Παλαιολόγος απέδωσε την ανάκτηση της Πόλης στη βοήθεια του Θεού. Η στάση του αυτή φανερώνει πως επρόκειτο για έναν αυτοκράτορα με βαθιά πίστη που έδειξε σεμνότητα και δεν απέδωσε την ελευθέρωση της Πόλης στις δικές του στρατηγικές ικανότητες.

5. Η ευκαιρία χάθηκε

Τα έθνη της Δύσης και τα ελληνικά πριγκιπάτα της βαλκανικής χερσονήσου δεν μπορούσαν να καταλάβουν ότι έπρεπε να ενωθούν και μαζί με το Μιχαήλ Παλαιολόγο να σώσουν τη Βυζαντινή Αυτοκρατορία. Οι προσωπικές φιλοδοξίες των ηγετών τους δεν μπορούσαν να δουν ότι όχι μόνο απειλείται καθένα ξεχωριστά, αλλά και ολόκληρη η χριστιανοσύνη. Ένα ισχυρό και ενωμένο Βυζάντιο θα μπορούσε να τους σώσει όλους.

A. A. Βασίλειφ, Ιστορία της Βυζαντινής αυτοκρατορίας

Σύμφωνα με την παραπάνω πηγή τα έθνη της Δύσης και τα ελληνικά πριγκιπάτα της βαλκανικής χερσονήσου δεν κράτησαν τη στάση που θα έπρεπε και βάζοντας πρώτα τις προσωπικές τους φιλοδοξίες και συμφέροντα δεν έβλεπαν ότι απειλούνται και τα ίδια αλλά και ολόκληρη η χριστιανοσύνη. Αν είχαν ενωθεί με τον αυτοκράτορα

Η Γνώση με τρόπο απλό και κατανοητό!

Μιχαήλ Η' Παλαιολόγο παραβλέποντας τα ατομικά τους συμφέροντα θα μπορούσε το Βυζάντιο ενωμένο να ανακτήσει τα χαμένα του εδάφη, να φτάσει στα παλιά του σύνορα και να αντιμετωπίσει τους νέους εχθρούς που απειλούσαν την αυτοκρατορία.

6. Η Βυζαντινή αυτοκρατορία μετά την ανάκτηση της Κωνσταντινούπολης. Με κίτρινο χρώμα σημειώνονται τα λατινικά κράτη που δημιουργήθηκαν μετά τη Δ΄ Σταυροφορία.

Παρατηρώντας τον χάρτη βλέπουμε πως μετά την ανάκτηση της Πόλης το κράτος δεν κατάφερε να φτάσει στα παλιά σύνορά του. Το κράτος περιοριζόταν στη Μακεδονία, τη Θράκη, κάποια εδάφη της Θεσσαλίας, στα δυτικά της Μ. Ασίας, σε ένα μικρό μέρος της Πελοποννήσου και των νησιών του Αιγαίου. Το βυζαντινό κράτος εξακολουθούν να περιζώνουν στα ανατολικά το Σουλτανάτο του Ικονίου, η αυτοκρατορία της Τραπεζούντας, στα κεντρικά το δεσποτάτο της Ηπείρου, νότια η ηγεμονία της Αχαΐας και βόρεια τα Βασίλεια της Βουλγαρίας και της Σερβίας.

Η Γνώση με τρόπο απλό και κατανοητό!